

מ"ת 55520/11/18 - מדינת ישראל נגד, חסאן אבו זיד, סעיד כחלוני, ג'מיל מחמוד, בהא אל קאדמאני

בית משפט השלום בקריית שמונה

מ"ת 55520-11-18 ישראל נ' אבו זיד (עציר) ואח'
תיק חיצוני: 484978/2018

בפני כבוד השופטת רות שפילברג כהן
המבקשת מדינת ישראל
נגד
המשיבים
1. חסאן אבו זיד (עציר)
2. סעיד כחלוני (עציר)
3. ג'מיל מחמוד (עציר)
4. בהא אל קאדמאני (עציר)

החלטה

בפניי בקשה לעצור את המשיבים עד לתום ההליכים המשפטיים.

כתב אישום ורקע

1. ביום 25/11/18 הוגש נגד ארבעת המשיבים, יחד עם שני נאשמים נוספים, כתב אישום המייחס להם עבירות כדלקמן:

התקהלות אסורה - לפי סעיף 151 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

התפרעות - לפי סעיף 152 לחוק העונשין.

הפרעה לבחירות - לפי סעיף 86(א)(1) ו-(3) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965.

ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות - לפי סעיף 274 לחוק העונשין (העבירה יוחסה למשיבים 1, 2 ו-3 בלבד).

תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות - לפי סעיף 274 לחוק העונשין (העבירה יוחסה למשיב 4 ולנאשם 5 בלבד).

ואיומים - לפי סעיף 1952 לחוק העונשין (העבירה יוחסה לנאשם 6 בלבד).

על פי המפורט בכתב האישום, ביום 30/10/18 התקיימו הבחירות לרשויות המקומיות בישראל, במהלכן הוצב קלפי במועצה המקומית מג'דל שמש.

במועד הבחירות, כך על פי כתב האישום, התקהלו מאות תושבים, ביניהם גם המשיבים ושני הנאשמים הנוספים, בסמוך למבנה בו הוצב הקלפי, חסמו את הגישה לקלפי במטרה למנוע מהתושבים לממש את זכות ההצבעה והבחירה שלהם, בכך שהתקהלו בכביש, במדרכות ובדרכים המובילות אל הקלפי, קראו לאנשים שלא להצביע וחסמו את דרכם לקלפי.

כוחות משטרה שהיו במקום, וכוחות נוספים שהוזעקו, ניסו לפזר את ההתקהלות בדרכי הידברות וכריזה, אך הדבר לא הועיל, על כן החלו השוטרים להדוף את המפגינים לאחר.

בשלב זה, כך על פי כתב האישום, החלו האנשים במקום, ביניהם גם המשיבים ושני הנאשמים הנוספים, להתפרע ולתקוף את השוטרים בכך שדחפו אותם, נתנו להם אגרופים, ידו לעברם אבנים וחפצים נוספים וירקו עליהם.

כתב האישום פירט כי במהלך האירועים שתוארו לעיל, משיבים 1 ו-3, שהשתתפו בהתפרעות, זרקו חפצים לעבר השוטרים.

משיב 2 יידה אבנים לעבר השוטרים.

משיב 4 תקף את מפקד תחנת גולן, עמוס שמעוני, בכך **שנתן לו מכת אגרוף, הפילו ארצה וגרם לו לפציעה בגבו**. משהבחינו בכך השוטרים שהיו במקום, ועם קריאתו של המת"ח לעצור את המשיב 4, ניסו השוטרים לתפוס אותו ולעצרו, אך המשיב 4 החל להתפרע ולהתנגד למעצר, תוך שהוא דוחף את השוטרים ומנסה להימלט.

מתפרעים נוספים שהיו במקום החלו לתקוף את השוטרים באגרופים ובעיטות שמנעו מהשוטרים לעצור את המשיב 4 והוא הצליח להימלט.

לגבי נאשמים 5 ו-6 (אשר אינם עצורים, ומעצרים אינו מתבקש בהליך זה) פורט כי נאשם 5 דחף את השוטרים שהיו במקום בפלג גופם העליון וניסה למנוע מהם להדוף את המפגינים לאחר, ונאשם 6 איים על השוטרים ואמר להם "אם היה לי נשק הייתי הורג פה שוטר שוטר".

במהלך ההתפרעות שתוארה לעיל, נפצעו מספר שוטרים, ביניהם השוטר שי לנקרי אשר נפגע בידו הימנית מפגיעת אבן ופונה לבית החולים. בנוסף השוטר שי דיכטר נדחף על ידי אחד המתפרעים בחוזקה, מעד על ידו השמאלית ונפגע.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה לעצור את המשיבים 1-4 עד לתום ההליכים.

כאמור, שני הנאשמים האחרונים ברשימת הנאשמים בכתב האישום, נאשמים 4 ו-5, אינם עצורים ואינם משיבים בהליך זה.

ראיות לכאורה

3. באי כוחם של המשיבים 1-3 אישרו כי מתקיימות ראיות לכאורה בחומר החקירה.

לגבי המשיב מס' 4, שהוא, כפי שפורט, הנו היחיד מבין המשיבים המואשם, בנוסף לעבירות האחרות, גם בעבירה של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, עקב תקיפתו של מפקד תחנת גולן, נטען כי לא מתקיימות ראיות לכאורה לעבירה זו.

אזכיר כי יתר המשיבים מואשמים בניסיון לתקיפת שוטרים, ולא בעבירה התקיפה המוגמרת, עקב השלכת חפצים והתנהגות המתוארת בכתב האישום, ואילו למשיב 4 מיוחסת תקיפה חריפה של מפקד התחנה, בכך שעל פי הנתען הולם בקצין במכת אגרוף, הפיל אותו ארצה וגרם לו לפציעה בגבו.

4. עו"ד חנג'ר, בא כוחו של המשיב 4, התייחס בהרחבה לאותו חומר ראיתי הקושר את המשיב 4 לתקיפת המת"ח, וטען כי מדובר במשקל ראיתי שאיננו חזק.

בין היתר הפנה הסגור לשיהוי שחלף מהאירוע לבין קבלת אותו חומר רלוונטי, וכן לחולשתן של הראיות שהתקבלו בשיהוי.

5. עיינתי איפוא בחומר החקירה, בשים לב לטענות הצדדים, ותוך התמקדות בשאלת המשקל הראיתי לגבי עבירת תקיפת השוטר המיוחסת למשיב 4. מצאתי כי אכן נופלת חולשה ברמת הראיות לכאורה, וכי אמנם ישנו חומר ראיות המבסס הרשעה פוטנציאלית של המשיב 4 בתקיפת השוטר, אך מסלול ההוכחה איננו נקי מספקות. אפרט את מסקנתי זו.

6. ראשית, אתייחס לכך כי חומר הראיות מכיל סרטונים רבים מיום האירוע, 30/10/18, יום הבחירות המקומיות. הסרטונים, וכן הודעותיהם של השוטרים ודוחות הפעולה שרשמו, מתעדים אירוע רב משתתפים שהתהווה בכפר מג'דל שמס במחאה על קיומן של הבחירות המקומיות, לראשונה, לאחר שנים בהן לא קוימו בחירות. במרכז הכפר התאספו ביום הבחירות מאות רבות, אם לא אלפי אנשים, שהניפו דגלי סוריה, מחאו כפיים, צעדו וקראו קריאות מחאה.

צפייה בדיסקים וקריאת הדוחות מביאה למסקנה ברורה כי נדרשה התערבות משטרתית כדי להבטיח את קיום הבחירות על אף התנגדות ההמון, וכי תושבים אשר ביקשו להצביע ולקיים את זכותם הדמוקרטית מחוק, היו זקוקים להגנה ממשית. ואכן, במקום הוצבו, על פי סרטונים ודוחות, כוחות משטרה רבים, לרבות קצינים בכירים מהמחוז הצפוני.

7. בחומר החקירה מצוי דיסק שבו עשרות סרטונים מיום האירוע. סרטון שמספרו 29 תיעד את ההסלמה באירוע, כשהמון המפגינים התקדם לעבר השוטרים, ואנשי המשטרה החלו לפעול לעצירת ההתקדמות, ונתקלו בהתנגדות. בסרטון זה זוהה המשיב 4, כשהוא לבוש בבגדים כהים ובכיפה דרוזית גדולה, מפונה על ידי שוטרים, תוך כדי התנגדות.

סרטון זה הוקרן למשיב 4 בחקירתו היחידה, מיום 20/11/18, והוא אישר כי האדם הנראה בסרטון הנו אכן הוא, אך שלל מכל וכל את הטענה כי תקף שוטר, וגרס כי הופעל נגדו כוח משטרה ללא הצדקה, מבלי שהיה אלים, ושעה שרק עמד במקום יחד עם מפגינים רבים אחרים.

8. מפקד תחנת גולן, עמוס שמעוני, מסר גרסה ביום 8/11/18, ולפיה, הוכה על ידי מפגין, אשר **הכה אותו בחזה והפילו לכביש** (ש' 17). באותה הודעה מסר המת"ח כי המפגין המכה לבש חולצה אפורה, וכי היה גבוה ובעל שיער קצר.

בגרסה מאוחרת יותר, מיום 21/11/18, מסר הקצין שמעוני, לאחר שהוצג לו הסרטון מס' 29, כי אותו בחור עם כיפה לבנה, שהנו המשיב, הוא שתקף אותו.

9. קצין נוסף, אסף מנצור, מסר, בהודעתו מיום 19/11/18 כי ראה את מפקד תחנת גולן **מותקף באופן קשה, ומופל לארץ, וכי התוקף לבש ג'ינס וחולצה אפורה קצרה**.

הקצין מנצור מסר כי הוא עצמו, יחד עם שוטר יס"מ, הורידו את אותו תוקף מעל מפקד התחנה, אך החשוד הצליח לחמוק, לאחר שאחרים התפרעו, תקפו שוטרים זרקו כסאות ושחררו את אותו חשוד מידי המשטרה.

10. שוטר בשם בן לוי, שוחח ביום 12/11/18 בטלפון עם שוטר אחר בשם יניב מליחי (ראה מזכר המסומן כט' של מליחי), והעביר לו בווטסאפ תמונה של אדם, אשר לטענתו תקף את המת"ח. אין מחלוקת כי אותו צילום הוא צילום של המשיב 4.

בהודעתו, שנגבתה ביום 15/11/18, הסביר בן לוי כי ראה את הסרטון שבו תמונת המשיב 4 ברשת החברתית, וכי זיהה שזה הוא אותו אדם שהכה את מפקד התחנה. לוי מסר כי ראה את אותו מפגין, שלבש כיפה ובגדים שחורים, ושמבנה גופו גדול ורחב, מכה את המת"ח שמעוני **באגרוף בפניו**. לוי מסר כי בהמשך עיכב את אותו מפגין שאותו זיהה, אך הוא הצליח לברוח בסיוע מפגינים אחרים.

11. הסרטון שהופץ ברשתות החברתיות מצוי בחומר החקירה (בתוך מעטפה שאותה סימנתי באות Xבצבע כתום).

מדובר בסרטון ששודר בתקשורת הערבית, ונראה כי מדובר באותו אירוע שתועד בסרטון 29, ואולם צולם מזווית

אחרת. נראה שם המשיב 4, מתנגד לשוטרים המנסים להתגבר עליו.

בין אנשי המשטרה הסובבים את המשיב 4 בולטת נוכחותו של קצין, שהנו ככל הנראה מפקד התחנה עמוס שמעוני.

12. פירטתי את הראיות המבססות את תיאור תקיפתו של הקצין שמעוני על ידי מפגין, ומצאתי כי הטענה שאותו מפגין היה המשיב 4, ולא אדם אחר, מוכחת לכאורה **באופן בלתי מוצק**.

שני הסרטונים - סרטון 29 וכן הסרטון השני שמקורו מהתקשורת הערבית, אכן מתעדים היטב את המשיב 4, ואולם לא נראית בהם התקיפה של שמעוני, הכוללת על פי הנטען הטחה של הקצין לארץ.

המשיב 4 פונה על ידי שוטרים תוך זמן קצר מהרגע שבו החלה התנגדות פיזית למשטרה, והעימות עצמו עם השוטרים, זה שהביא לפינויו של משיב 4 - לא תועד בשל התגודדות המונית שהסתירה.

לא ניתן לראות תסריט לפניו הקצין שמעוני הוטח לארץ.

המשיב נראה בסרטונים לבוש בגדים כהים של אדם דרוזי דתי וכיפה גדולה, ותיאור זה אינו מתאים בהכרח לתיאור הראשון שמסר שמעוני לגבי תוקפו, שלגביו לא ציין (ביום 8/11/18) כי האיש חבש כיפה, ובכך נשמט מאפיין בולט מאד בהופעתו של המשיב.

מראהו של המשיב אינו מתאים כלל לתיאור שמסר הקצין אסף מנצור לגבי אותו אדם שתקף את המת"ח. מנצור תיאר את התוקף כלובש ג'ינס וחולצה אפורה קצרה, ולא תיאר חזות דתית טיפוסית.

יתרה מכך - הקצין מנצור מסר, כזכור, שהוא עצמו היה שותף בניסיונות להכניע את תוקפו של שמעוני. תיאור זה מתאים למה שנראה בסרטונים, שלא הוצגו למנצור והוא לא זיהה עצמו בהם. התיאור גם אינו תואם את גרסת השוטר בן לוי, אשר לא ציין כי יחד עמו היה קצין שניסה להשתלט על חשוד.

13. גם תיאור התקיפה שראה לוי, שכזכור ציין שהמשיב תקף את הקצין שמעוני **באגרוף לפניו**, לא תואם את התיאור שמסר שמעוני עצמו, שציין כי התוקף שהפיל אותו **הלם בו בחזה**. גם התיאור שמסר הקצין מנצור שונה, שכן על פי דברי מנצור המפגין התוקף **הפיל את מפקד התחנה לארץ וקפץ עליו** - תיאור שונה לחלוטין מזה שנמסר על ידי בן לוי.

14. יש צדק בטענת ההגנה על כך שפעולות הזיהוי נעשו בשיהוי מהאירוע. לא מדובר במחדלי חקירה, ואין בדברים ביקורת לגבי התנהלות המשטרה, שכן ניכר מתוך תיק החקירה כי האירוע התדרדר להפרות סדר קשות, וכי בפני השוטרים עמדו משימות שעניינן מיגור ההתפרעות, הבטחת קיום ההצבעה כסדרה, ושמירה על ביטחונם של אזרחים ושוטרים. משימות אלה זכו בבכורה בעת האירועים לעומת פעולות שמטרתן לכידת עבריינים וביצוע חקירה. אין, אם כך, משום ליקוי בדרך איסוף החומר, שהייתה כרוכה באיסוף צילומים, ניסיונות זיהוי המצולמים השונים שתועדו מפרים את הסדר, ופעולות נוספות, ואולם

מהלך העניינים הוביל לכך שבפועל בן לוי הצביע על המשיב כתוקף **שבועיים תמימים אחרי האירוע**, ואילו המת"ח שמעוני צפה בסרטון ואישר שהמשיב הוא התוקף **שלושה שבועות תמימים אחרי האירוע**. זיהוי בשיהוי משמעותי מהאירוע פוגע שמסקלו בשל מגבלות הזיכרון האנושי.

15. אסכם אם כך, כי עבירת תקיפת השוטר המיוחסת למשיב 4 נשענת על רף ראייתי מסוים, שעומד על שלושה אדנים, שהראשון בהם הנו הסרטונים בהם הוא תועד נאבק בשוטרים המתגברים עליו, שאחד מהם הוא הקצין המותקף שמעוני, האדן השני הנו הודעת השוטר בן לוי, והשלישי הנו גרסתו המאוחרת של שמעוני עצמו. אדנים אלה אינם יצבים די הצורך לבסס ראיות לכאורה. מדובר בבסיס ראייתי אשר קיים, אך איננו מוצק.

עילת מעצר

16. כאמור, עוצמת האירוע תועדה בסרטונים שבתיק החקירה.

מדובר בהפגנה אסורה שבמהלכה בוצעו עבירות פליליות שסיכנו את אנשי המשטרה ושנועדו להפריע ולסכל את ההצבעה למועצה.

מדובר בהתנהגות על רקע אידיאולוגי אשר חרגה מגבולות המותר במסגרת הזכות למחאה ולחופש ביטוי.

שיאה של ההתנהגות הפלילית היה בהשלכת חפצים לעבר אנשי משטרה תוך ניסיונות לתקוף אותם בביצוע תפקידם.

המשיבים ושני הנאשמים האחרים היו רק קומץ מתוך מתפרעים אלימים רבים, שהשליכו חפצים וכסאות וניסו לתקוף שוטרים.

התנהגותם של המשיבים מצביעה על זלזול בחוק ועל נטייה לאלימות שעלולה לפרוץ במצב של עימות דומה. יחד עם זאת, לא מצאתי כי מתקיימת אצל ארבעת המשיבים מסוכנות כללית או נטייה זועקת לאלימות בכלל או אלימות בלתי מרוסנת נגד אנשי חוק.

17. למשיב מס' 2 רישום פלילי מכביד יחסית למשיבים האחרים, והוא היחידי שצבר לחובתו הרשעות בעבירות אלימות, שהאחרונה בהן משנת 2013.

למשיב מס' 1 רישום פלילי הכולל גם מאסר בפועל בגין עבירות בנייה.

למשיבים 3 ו-4 אין עבר פלילי.

מבחינת עבר פלילי, לא ניתן לומר כי המסכנות מתחזקת באופן ניכר, וזאת גם לגבי המשיבים שלחובתם הרשעות.

חולשת הראיות לגבי מעורבותו של משיב 2 משפיעה גם לגבי עילת המעצר לגביו, שהנה מוחלשת.

18. גורם מרכזי שיש לשקול בהליך אמידת פוטנציאל המסוכנות, ובבחינת עילת המעצר הנו נסיבותיו הייחודיות של האירוע. העבירות שביצעו המשיבים לכאורה, חמורות ככל שיהיו, בוצעו לפני למעלה מחודש ימים, ביום ייחודי וחד פעמי בו קוימו, לראשונה, בחירות ברמת הגולן הדרוזית ובמג'דל שמס.

ההפגנות רבות ההיקף שככו, ולא הובא כל נתון בתיק החקירה לגבי מתיחות בכפר בהווה, פעולות מחאה, התארגנויות אלימות או היערכות מיוחדת של המשטרה.

דומה כי טענת הסנגורים, על כך שהשגרה שבה לשכון בכפרי הגולן, הנה טענה אשר ניתן בזירות לאמצה.

19. אציין כי עיון בחומר החקירה מביא למסקנה כי המשיבים כולם שיתפו פעולה בחקירה, לא הפריעו לפעולות המשטרה, ולא נרשמו כל התנגדויות של המשיבים או של בני משפחותיהם לחיפושים, לחקירות או כיצ"ב. עניין זה מלמד על שוך המתח, ועל מצב נוכחי נטול כוונות או דריכות.

אציין עוד, כי התרשמתי גם מאווירה יעילה ונעדרת מתח נפיץ במהלך הדיון שנערך באולם מלא קהל בהליך זה.

התחשבות במצב בהווה, הנה שיקול מרכזי בהחלטות למעצרים או שחרורם של נאשמים בעבירות על רקע אידיאולוגי, לרבות בהפרות סדר. ראה לעניין זה, בין היתר את החלטת כב' השופט חשין ב-7620/00 (פלוגי), החלטת כב' הנשיא גרוניס בבש"פ 195/09 (פלוגי), או החלטת כב' השופט עמית בבש"פ 6825/14 (פקטורוביץ) שם נאמרו הדברים הבאים:

"ודוק: אבהיר כי ההתחשבות במצב השורר בשטח אינה למטרות הרתעה, שהרי חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים) התשנ"ו-1996 אינו מכיר בהרתעה כמטרה לגיטימית. אלא, שהמצב בשטח הוא אחד הפרמטרים להערכת מסוכנות, שהרי מסוכנות אינה נבחנת בחלל ריק, אלא על רקע של מציאות נתונה. כך, מן המפורסמות כי חלופת מעצר אינה הרמטית ואינה נדרשת להיות הרמטית, אך לא דומה נטילת סיכון מסוים במצב רגיעה לנטילת סיכון במצב בו השטח תוסס. מכאן, שהמצב השורר בשטח הוא נסיבה "חיצונית" המהווה אחד הפרמטרים הרלבנטיים בבחינת עילת המסוכנות".

20. מצאתי לסיכום, כי על אף חומרתה של ההתנהגות ולמרות הסיכון הנשקף מפני המשיבים בעטייה של התנהגותם, מדובר מסוכנות הקיימת, ואולם רמתה איננה גבוהה ביותר.

חלופת מעצר

21. בהמשך לקביעה לגבי מידת המסוכנות -

מצאתי כי יש לשחרר את המשיבים לחלופות מעצר הולמות.

22. המשיבים הציעו לשחררם איש איש לביתו למעצר בית מלא, בהשגחת קרובי משפחה ובערבויות הולמות.

התרשמתי ישירות מחלופות המעצר והמשמורנים, והן מהמשיבים עצמם, אשר הצהירו על נכונותם לציית להוראות בית המשפט, ושוכנעתי כי החלופות שהוצעו יקיימו את מטרות המעצר באופן מספק ויבטיחו כי המשיבים לא יפגעו בדרך דומה באנשי משטרה או בציבור, עת ישהו במעצרים ביתיים.

אמנם, מדובר במשמורנים שכולם ממעגל קרבה ראשון וקרוב, ובכך חסרון במישור חובת הדיווח, שמא יעדיפו המשגיחים, חלקם נשים, רעיות ואחיות למשיבים, שלא לדווח במקרה של הפרה, ואולם אני סבורה כי ערבויות הולמות והפקדת מזומן, יוסיפו הרתעה למשיבים שלא להפר את הוראות השחרור, הרתעה למשמורנים לקיים תפקידם, וישיגו בסך הכל חלופה הולמת לכל אחד מהמשיבים.

אבהיר כי במצב דברים נוכחי זה, לא מצאתי צורך להזמנת תסקירים, הכרוכים במעצר משמעותי נוסף ובהטרחת שרות המבחן.

מצאתי כי די ברושם הישיר של בית המשפט מחלופות המעצר, וכי אין צורך בהתרשמות נוספת של קצין המבחן בפרשה זו, אשר נעדרת כל אספקט טיפולי, התמכרותי או סוציאלי מיוחד.

23. **סוף דבר הוא כי אני מורה על שחרורם של המשיבים בתנאים הבאים:**

א. כל אחד המשיבים ישהה במעצר בית מלא איש איש בביתו שבמג'דל שמס בכל שעות היממה.

ב. כל אחד מהמשיבים ימצא בפיקוח תמידי לסירוגין של המשמורנים על פי המפורט להלן:

משיב 1 - בפיקוח אשתו הגב' אבו זיד סיהאם ת.ז. 025913294 ובתו הגב' דימא אבו זיד ת.ז. 315688911.

משיב 2 - בפיקוח אשתו הגב' סנא כחלוני ת.ז. 080964455 ואחיו מר כחלון ג די ת.ז. 080917727.

משיב 3 - בפיקוח אשתו הגב' תגריד מחמוד ת.ז. 036321644 וחתנו לעתיד מר יוסף אבו סאלח ת.ז. 200996387.

משיב 4 - בפיקוח אחיו מר אלקדמאני סאפי ת.ז. 303116677 ואחותו הגב' עביר אלקדמני ת.ז. 032743130.

ג. החל מיום 1.2.19 יורשו המשיבים לצאת ל"חלון אוורור" יומי בהשגחת משמורן כדלקמן:

משיב 1: בין השעות 10:00 ל-11:30.

משיב 2: בין השעות 11:30 ל-13:00.

משיב 3: בין השעות 13:00 ל-14:30.

משיב 4: בין השעות 14:30 ל-16:00.

ד. כל אחד מהמשיבים יפקיד סך של 6,000 ₪ להבטחת תנאי השחרור וכתנאי לשחרור.

ה. כל אחד מהמשמורנים בסעיף ב' שלעיל יחתום ערבות צד ג' על סך 8,000 ₪. הערבים פטורים מהצגת תלוש משכורת.

ו. כל אחד מהמשיבים יחתום על ערבות עצמית ע"ס 8,000 ₪, להבטחת קיום תנאי השחרור.

ניתנה היום, ג' טבת תשע"ט, 11 דצמבר 2018, במעמד הנוכחים.